

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA
≡ Ispitna pola 2 ≡

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 24. avgust 2009

SPLOŠNA MATURA

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk.

Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

1.	Glavna tema	Prevladujoči namen
	a	c

(1 + 1)

2 točki

2. Izgubljena letalska vozovnica
Silverka Lesjak Klapš
v (brezplačnem) časopisu Dobro jutro (17. januar 2007)
Turizem

(1 točka za dve pravilni rešitvi.)

2 točki

3. Izhodiščno besedilo je dvogovorno / enogovorno / javno / zasebno / uradno / neuradno / neumetnostno / umetnostno.

(1 točka za dve pravilni rešitvi.)

2 točki

4. *Po smislu, npr.:*

- (avtorica) (neposredno) nagovarja bralca
- v besedilu lahko prepoznamo postopek / korake
- (avtorica) svetuje / pojasnjuje / opisuje, kako ravnati / kaj storiti v primeru izgube letalske vozovnice / če bi izgubili vozovnico
- ugotovimo, da je smiselno imeti elektronsko vozovnico / da obstaja več možnosti nakupa letalske vozovnice
- v besedilu so pogojna razmerja / podredno zložene povedi (če → potem)
- (v besedilu so) značilni glagoli, s katerimi pojasnjuje potek (daje navodilo)
- naklon, s katerim usmerja (bralca / potnika brez vozovnice)
- svetuje nam, kako ravnati ...
- priporoča, da ...

(2 + 2)

4 točke

5. *Po smislu, npr.:*
a) Naslov izraža glavno temo besedila. / Iz naslova izvemo, o čem piše avtorica.
b) Mednaslova napovedujeta podtemo/posamezno temo / logično členita besedilo.
(Po 1 točka za vsebinsko ustreznost in po 1 za jezikovno pravilnost povedi.)
(1 + 1) + (1 + 1) **4 točke**
6. *Po smislu, npr.:*
bo znesek, ki ga bo treba plačati, visok / mu bodo ob izdaji nove/nadomestne vozovnice lahko zaračunali/odmerili pristojbino; *Upoštevamo tudi:* lahko računa na precej visoke pristojbine za izdajo nadomestne vozovnice
na tiste, ki potujejo z letalom / (na posameznega) bralca/naslovnika/naročnika časopisa/javnost/kogar koli
(2 + 2) **4 točke**
7. č
d
f
(1 + 1 + 1) **3 točke**
8. *Po smislu, npr.:*
– enostavnejša hramba / to vozovnico/je enostavneje hraniti ipd.
– kraja (take vozovnice) ni enostavna/je nemogoča ipd.
– izguba take vozovnice je nemogoča ipd.
– ni treba plačati/odpadejo stroški pristojbine (za izdajo nove/nadomestne) ipd.
– ni treba potrjevati nakupa izgubljene/prvotne vozovnice / ni treba klicati tja, kjer je bila vozovnica kupljena ipd.
– ni čakanja na povračilo stroškov ipd.
– potnik potrebuje za potovanje samo osebni dokument
(2 + 2) **4 točke**

9. *Po smislu, npr.:*
 – Oglasite/Zglasite/Oglasi se pri okencu letalske družbe.(!)
 – Dokažite/Dokaži nakup veljavne/prvotne vozovnice.(!) / Dokažite, da ste kupili veljavno vozovnico.(!)
(1 točka za vsebinsko ustreznost in za veledno obliko, 1 točka za jezikovno pravilnost vsake povedi. Upoštevamo tudi druge glagole, ki ustrezno poimenujejo posamezno dejanje.)
(1 + 1) + (1 + 1) **4 točke**
10. Declaration of Indemnity Form
Po smislu, npr.: (Raba) je ustreza, saj je dokument mednaroden in zato v angleščini.
(1 točka za ustreznost izpisa, do 2 točki za vsebinsko ustreznost: 1 točka za ugotovitev o ustreznosti + 1 točka za smiselno pojasnilo; 1 točka za jezikovno pravilnost povedi, če kandidat za vsebino dobi vsaj 1 točko.)
(1) + (2 + 1) **4 točke**
11. ponovno/nadaljnjo/kasnejšo/drugo/večkratno
(Sopomenko vrednotimo glede na konkretno sobesedilo.) **2 točki**
12. a) *Po smislu, npr.:* Iz terminološkega gnezda izvemo, da se (beseda) uporablja v filozofiji v zvezi/v besedni zvezi dialektična istovetnost. / Izvemo, kakšna je terminološka raba (te/določene) besede (ali besedne zveze) v filozofiji. / Besedna zveza dialektična istovetnost je termin v filozofiji. / Spoznamo, da v filozofiji dialektična istovetnost pomeni istovetnost, ki vključuje notranja nasprotja, (zaradi česar ne more nič ostati trajno enako samo sebi).
(Do 2 točki za vsebinsko ustreznost: 1 točka za poimenovanje stroke + 1 točka za rabo izraza dialektična istovetnost/terminološka oz. strokovna raba; 1 točka za jezikovno pravilnost, če kandidat za vsebino dobi vsaj 1 točko.)
(2 + 1)
- b) 2. ženska
 -i ž
(1 + 1)
- c) istovetnosti
 istovetnostjo
(1 + 1) **7 točk**
13. b
 a
 c
 d
 č
 f
(1 točka za dve pravilni rešitvi.) **3 točke**

14.	Tvorjenke iz enodelne besedotvorne podstave	a, b, č
	Tvorjenke iz večdelne besedotvorne podstave	c, d, e

(1 točka za dve pravilni rešitvi. Upoštevamo tudi izpis pravih besed namesto črkovnih oznak.)

3 točke

15. Po smislu, npr.:

Glagol	Samostalnik	Pridevnik
družiti (se)	<i>družba</i>	družben/družni/družaben
(v)stopiti / (v)stopati	<i>vstop</i>	vstopni
potovati	<i>potovanje</i>	potovalni / popoten
izgubiti / izgubljati	<i>izguba</i>	izgubljen / izgubarski
(pre)voziti / prevažati	<i>prevoz</i>	prevožen / vozni
(po)vrniti	<i>povrnitev</i>	(po)vrnjen / povračilni
zlorabiti / zlorabljeni	<i>zloraba</i>	zlorabljen

(1 točka za dve pravilni rešitvi. Upoštevamo vse besede z ustreznim korenom, pri pridevniku pa določne in nedoločne oblike.)

7 točk

16. Ta pa je lahko tudi dražja od tiste, ki ste jo kupili prej, saj so tik pred poletom cenejše vozovnice razprodane in so na voljo le tiste po višji ceni.

drag	poceni	visok
------	--------	-------

(Za tri pravilne rešitve v kateri koli slovnični obliki 1 točka, za štiri 2 točki, za pet 3 točke, za šest 4 točke.)

4 točke

17. a) Dokument izdamo/izdajo na ime potnika.
Največkrat preprečimo/preprečijo/ zlorabo. Če uporabi glagol v 3. os. ed., mora dodati tudi ustrezen osebek, npr. uslužbenec prepreči zlorabo.

(Po 1 točka za pravilno osebno glagolsko obliko, po 1 za ohranitev podatkov v povedi in jezikovno pravilnost.)

(1 + 1) + (1 + 1)

b) a

(1 točka za ustrezno obkrožitev.)

5 točk

18. To lahko storite s predložitvijo/ob predložitvi originalne vozovnice.
Priporočamo izbiro elektronske vozovnice.

(Po 1 točka za ustrezno preoblikovano poved in po 1 za jezikovno pravilnost povedi.)

(1 + 1) + (1 + 1)

4 točke

19. a) Potnik podpiše dokument, ko prijavi izgubljeno vozovnico. / Ko potnik prijavi izgubljeno vozovnico, podpiše dokument.
b) Ker je postopek dolgotrajen, boste morda morali kupiti novo vozovnico. / Morda boste morali kupiti novo vozovnico, ker je postopek dolgotrajen.

(2 točki za vsako ustrezno pretvorbo; 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.

Upoštevamo tudi drugačen besedni red.)

(2 + 1) + (2 + 1)

6 točk

20. namerni / prislovnodoločilni
predmetni

(1 + 1)

2 točki

21. *Nadomestna vozovnica seveda ni brezplačna, pristojbina za izdajo nove vozovnice pa ne glede na ceno stare vozovnice znaša 100 evrov.*

Utemeljitev *po smislu, npr.:*

poved/vsebina je razumljiva brez prečrtanih/teh dveh/ponovljenih besed / večkratno ponavljanje istih besed ni dobro / slogovno ni ustrezno, če preveč ponavljamo iste prvine / v tem primeru je ponavljanje potrebno/mogoče odpraviti ipd.

(Po 1 točka za vsako pravilno prečrtavo, 1 točka za ustrezno utemeljitev.

Če poleg druge in tretje ponovitve besede vozovnica kandidat prečrta tudi prvo, se rešitev zaradi sobesedila šteje kot pravilna.)

(1 + 1 + 1)

3 točke

22. *Na povrnitev stroškov morate po navadi čakati precej dolgo, lahko tudi leto, saj se nekatere letalske družbe šele v tem času prepričajo, da ni nihče uporabil vaše vozovnice, prestavil rezervacije / rezervacije na drug dan ali na drugo progo.*

e / rezervacije

Pojasnilo popravka *po smislu, npr.:*

Ob glagolu, ki je zanikan, je samostalnik v rodilniku. / Zanikani glagoli se vežejo z rodilnikom. / Ker je povedek zanikan, je predmet v rodilniku (namesto v tožilniku). / Ni prestavil zahteva rodilnik/se veže z rodilnikom ...

(1 točka za ustrezni popravek; do 2 točki za ustrezno utemeljitev, 1 točka za jezikovno pravilnost povedi, če je kandidat za utemeljitev dobil vsaj 1 točko.)

(1 + 2 + 1)

4 točke

23. a) DA

b)	Izpis samostalniških besed	Vrsta navezovanja
2. poved	jo	s (sam.) zaimkom / zaimensko / pozaimljanje
3. poved	vozovnico	(dobesedna) ponovitev

(Za ustrezno obkrožitev 2 točki, za vsak ustrezni zapis v preglednici 1 točka.)
(2) + (1 + 1 + 1 + 1)

6 točk

24. kopije vozovnice in drugih dokumentov

2 točki

25.	<i>Na povrnitev stroškov morate po navadi čakati precej dolgo, saj se morajo letalske družbe prepričati, da ni nihče uporabil vaše vozovnice.</i>	S + S / S
-----	---	-----------

Utemeljitev rabe vejic po smislu, npr.:

- Prva vejica ločuje stavka v priredju/je potrebna zaradi (pojasnjevalnega) priredja.
- Druga vejica je potrebna zaradi (predmetnega) odvisnika/odvisnega stavka.

(2 točki za ustrezno S-strukturo, 1 točka za vsako ustrezno utemeljitev in 1 točka za jezikovno pravilnost vsake povedi.)

(2) + (1 + 1) + (1 + 1)

6 točk

26. *Primer besedila:*

Nasvet za popotnike

Poletje sem preživel v Grčiji. Dokumente sem skrbno varoval. Zadnji dan pa sem opazil, da sem brez letalske vozovnice. To mi je povzročilo precej težav, zato vam želim povedati, kako ravnati, če bi se vam zgodilo, da izgubite dokument.

Ko izgubiš (ti ukradejo) dokument, se moraš najprej obrniti na policijo, kjer te izprašajo o dogodku in zabeležijo vse podatke. Njihov zapisnik bo kasneje potrjeval, da se je dogodek v resnici zgodil.

Nato pa moraš pridobiti novo papirnato letalsko vozovnico. Poiskati je potrebno okence letalske družbe, pri kateri je bila vozovnica kupljena. Vozovnico dobiš, če dokažeš, da si prvotno vozovnico res prejel. Poravnati moraš tudi pristojbino za izdajo nove vozovnice.

Svetujem vam, popotniki, da si vedno pripravite kopijo vozovnice, preden se odpravite na potovanje. Ta vam bo olajšala pridobitev nove vozovnice, če bi se vam zgodilo, da jo izgubite.

(141 besed)

Zgradba: do 2 točki

- členjenost na odstavke: 1 točka
- upoštevanje obsega: 1 točka (Za odmik več kot 15 besed se točka odbije.)

Vsebina: do 11 točk

- **Naslov besedila ali nagovor naslovnika:** 1 točka
- **Navedba lastne izkušnje/predstavitev konkretnih okoliščin:** do 3 točke
- **Nasveti, kaj storiti v primeru izgube:**
 - do 2 točki za pridobitev policijskega zapisnika,
 - do 3 točke za nasvet, kako pridobiti nadomestno papirnato vozovnico.
- **Ustreznost zaključnega dela / poziv/nagovor na koncu besedila:** 2 točki

Slog: do 4 točke

- 1 točka za jasnost besedila
- 1 točka za ustreznost glede na naslovnika in besedilno vrsto
- 1 točka za glagole poročanja
- 1 točka za navodilu ustrezne glagolske oblike

Jezikovna pravilnost: do 6 točk

(Za vsako napako se odbije 1 točka, do 0 točk.)

23 točk